det nævnte børnetilskud, jf. ovennævnte forordnings artikel 3, stk. 4, 2. afsnit.

2. Fællesskabernes skattemæssige ordning er en autonom ordning, som gælder uafhængigt af de nationale skatteregler. Følgelig kræver ligebehandlingsprincippet ikke, at der i denne forbindelse tages hensyn til eventuelle uligheder, som kan vise sig, fordi fællesskabsordningen og den nationale ordning delvis overlapper hinanden.

I de forenede sager 81, 82 og 146/79

1. DENISE SORASIO-ALLO, tjenestemand ved EF-Kommissionen, Avenue Émile Duray 68, 1050 Bruxelles,

2. CECILIA AIMO-CAMPOGRANDE, tjenestemand ved EF-Kommissionen, Spaltlaan 21, 1900 Overijse (Belgien),

3. ALAIN-PIERRE ALLO, tjenestemand ved EF-Kommissionen, Avenue Émile Duray 68, 1050 Bruxelles,

bistået og repræsenteret af advokat Edmond Lebrun, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Tony Biever, 83, boulevard Grande-Duchesse-Charlotte,

sagsøgere,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER ved sin juridiske konsulent Thomas F. Cusack som befuldmægtiget, bistået af advokat Daniel Jacob, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Kommissiones juridiske konsulent Mario Cervino, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om

i sag 81/79

dels om annullation af den stiltiende afgørelse om afvisning af den klage, der er indgivet den 24. oktober 1978, og for så vidt det er nødvendigt af Bosmans' skrivelse af 29. september 1978 angående fastsættelsen af sagsøge-

rens skattepligtige indtægt, og dels om, at Kommissionen dømmes til at betale de beløb, der svarer til den overskydende skat i tiden fra hendes tiltræden til dommens fuldbyrdelse;

i sag 82/79

dels om annullation af den stiltiende afvisning af klagen af 30. oktober 1978, og for så vidt det er fornødent af afgørelsen om fastsættelse af sagsøgerens skattepligtige indtægt ved hendes oprykning til løntrin 5, lønklasse A 7 (1. oktober 1978), og dels om, at Kommissionen dømmes til at betale beløb, der svarer til den overskydende skat siden hendes tiltræden og indtil dommens fuldbyrdelse;

i sag 146/79

dels om annullation af afgøreslen om ophævelse af det månedlige fradrag for børn, over for hvem der består forsørgerpligt, og af den stiltiende afvisning af den herimod indgivne klage af 16. maj 1979, suppleret ved skrivelse af 21. juni 1979, og dels om, at sagsøgte dømmes til betaling af beløb, der svarer til den i tiden fra den 1. april 1979 til dommens fuldbyrdelse overskydende skat,

afsiger

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans og dommerne A. O'Keeffe og G. Bosco,

generaladvokat: H. Mayras
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Sammenfatning af de faktiske omstændigheder og skriftvekslingen

A — De relevante retsregler

1. Artikel 3, stk. 4, andet afsnit i Rådet forordning nr. 260/68 af 29. februar 1968 om fastlæggelse af betingelserne for og fremgangsmåden ved opkræving af skat til De europæiske Fællesskaber (EFT 1968 I, s. 37) bestemmer følgende:

»For hvert af den skattepligtiges forsørgelsesberettigede børn samt for hver person, der i henhold til artikel 2, stk. 4, i bilag VII til vedtægten for De europæiske Fællesskabers tjenestemænd ligestilles med et sådant, fratrækkes der yderligere et beløb, der er dobbelt så stort som børnetilskuddet.«

2. Artikel 2 i vedtægtens bilag VII bestemmer følgende:

»1. Tjenestemanden skal ... for hvert barn, han har forsøgerpligt over for, have et børnetilskud ...

2. Ved børn, over for hvem der består forsørgerpligt, forstås børn, der er født i ægteskab, uden for ægteskab eller er adopteret af tjenestemanden eller af dennes ægtefælle, når de faktisk forsørges af tjenestemanden.

...

6. For børn, over for hvem der efter denne artikel består forsørgerpligt, gives kun ét børnetilskud, selv om forældrene er ansat i to forskellige institutioner i de tre europæiske Fællesskaber.«

B — De faktiske omstændigheder

1. Denise Sorasio-Allo, sagsøgeren i sag 81/79, er tjenestmand i lønklasse A 5 hos sagsøgte. Hendes mand, Jean-Pierre Allo, sagsøgeren i sag 146/79, er ligeledes tjenestemand ved Kommissionen i lønklasse A 6. Cecilia Aimo-Campogrande, sagsøgeren i sag 82/79, er også tjenestemand i lønklasse A 6 hos sagsøgte. Hendes mand, Gianluigi Campogrande, er også tjenestemand ved Kommissionen.

Familien Allo har to børn, født henholdsvis i 1967 og 1974. Familien Campogrande har tre børn, født henholdsvis i 1966, 1967 og 1968.

2. Da Aimo-Campogrande efter at have modtaget sin lønseddel for oktober 1978 efter sin oprykning i løntrin 5, lønklasse

A 7 (1. oktober 1978) mente, at den indeholdte skat var højere, end den skulle have været i henhold til forordning nr. 260/68, bad hun administrationen om en forklaring og fik at vide, at man ved fastsættelsen af beskatningsgrundlaget ikke havde anvendt det månedlige fradrag for børn, over for hvilke der består forsørgerpligt.

3. Sorasio-Allo sendte for sit vedkommende den 15. september 1978 en skrivelse til Pratley, chefen for afdelingen »Personlige rettigheder og privilegier«, med anmodning om en præcisering af, om der ved bestemmelsen af hendes skattepligtige indtægt var taget hensyn til de fradrag for børn, over for hvem der består forsørgerpligt, som er fastsat i forordning nr. 260/68, og at der i givet fald blev foretaget de nødvendige berigtigelser såvel for fortiden som for fremtiden.

Ved skrivelse af 29. september 1978 svarede Bosmans, chefen for afdelingen »Lønninger, pensioner, tjenesterejser, diverse godtgørelser«, at det månedlige fradrag for børn, over for hvem der er forsørgerpligt, kun gjaldt for en tjenestemand, som i henhold til artikel 2, stk. 1, i vedtægtens bilag VII havde fået tildelt et eller flere børnetilskud, og at denne rettighed ikke var blevet tildelt Sorasio-Allo, men hendes mand, således at det pågældende fradrag kun fandt anvendelse ved fastsættelsen af Allo's løn og ikke ved fastsættelsen af Sorasio-Allo's løn.

4. Fra Allo's tiltræden og indtil maj 1979 er der altid blevet foretaget månedlige fradrag fra hans skattepligtige indtægt for de to børn, han har forsørgerpligt over for. I maj 1979 konstaterede Allo, at de månedlige fradrag var bortfaldet. Af forklaringer indhentet fra afdelingen »Lønninger, pensioner ...« fremgik det, at disse fradrags bortfald ikke skyldtes en ændring i Allo's personlige forhold, men den omstændighed, at hans ægtefælle var blevet forfremmet til lønklasse A 5, og at hun for fremtiden i stedet for ham ville modtage husstandstillæg, børnetilskud og uddannelsestillæg. I juni 1979 blev Allo's løn fratrukket et beløb svarende til ovennævnte tillæg, som blev udbetalt i april, og pålagt en forhøjet skat for samme måned, idet hans ægtefælles forfremmelse havde virkning fra 1. april 1979.

5. Den 30. oktober 1978 indgav Aimo-Campogrande en klage vedrørende beregningen af hendes skattepligtige indtægt på det nye løntrin, hvor det månedlige fradrag ikke blev foretaget, og hvorved hun krævede, at der i givet fald skete en berigtigelse af hendes skattepligtige indtægt for fortidens vedkommende.

Sorasio-Allo indbragte den 24. oktober 1978 klage over, at hendes familiemæssige forpligtelser ikke var blevet taget i betragtning ved fastsættelsen af det skattepligtige beløb, der anvendes ved beregningen af den skat, hun skal betale, og i fornødent fald over afslaget i skrivelsen af 29. september 1978 på hendes anmodning af 15. september 1978 om, at der eventuelt blev foretaget de nødvendige berigtigelser.

Den 16. maj 1979 indbragte Allo klage over afgørelsen om at lade de månedlige fradrag for de børn, han havde forsør-

gerpligt over for, bortfalde, suppleret den 21. juni 1979 på grund af den skete efterbetaling i forbindelse med hans løn for juni 1979.

Disse tre klager forblev ubesvarede. Dette må derfor anses for stiltiende afvisninger i henhold til vedtægtens artikel 90, st. 2.

C — Retsforhandlingerne

Sagerne 81/79, 82/79 og 146/79 er anlagt henholdsvis den 21. maj 1979, den 22. maj 1979 og den 19. september 1979. De er registreret på Domstolens justitskontor henholdsvis den 22. maj 1979, den 23. maj 1979 og den 20. september 1979.

I sag 146/79 har Allo nedlagt påstand om, at hans sag forenes med hans ægtefælles og Aimo-Campogrande's sager. Ved kendelse afsagt af Domstolens første afdeling den 24. oktober 1979 er sagerne 81/79, 82/79 og 146/79 blevet forenet med henblik på retsforhandlingerne og domsafsigelsen. Sagsøgerne har derfor kun indgivet én replik, og Kommissionen én duplik.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (første afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

1. Sagerne antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgerne medhold;

2. Følgelig

a) statueres det, at sagsøgeren for hvert barn, over for hvem hun har forsørgerpligt, siden sin tiltræden har haft og stadig har ret til det månedlige fradrag svarende til det dobbelte af børnetilskuddet *(sagerne 81 og 82/79);*

statueres det, at sagsøgeren for hvert barn, over for hvem han har forsørgerpligt, har ret til det månedlige fradrag svarende til det dobbelte af børnetilskuddet *(sag 146/79);*

b) ophæves den stiltiende afvisning af klagen af 24. oktober 1978, dels om fornødent Bosmans skrivelse af 29. september 1978 om fastsættelse af sagsøgerens skattepligtige indtægt *(sag 81/79);*

ophæves den stiltiende afvisning af klagen af 30. oktober 1978, og om fornødent, afgørelsen om fastsættelse af sagsøgerens skattepligtige indtægt ved hendes oprykning til løntrin 5, lønklasse A 7, den 1. oktober 1978 *(sag 82/79);*

annulleres den ved fastsættelsen af sagsøgerens skattepligtige indtægt trufne afgørelse, hvorved det månedlige fradrag for hans to børn, over for hvem han har

forsørgerpligt, blev ophævet, samt den stiltiende afvisning af den herimod indgivne klage af 16. maj 1979, suppleret ved skrivelse af 21. juni 1979 *(sag 146/79);*

c) dømmes sagsøgte til at betale beløb, der svarer til den overskydende skat fra

1. november 1973 *(sag 81/79)*

1. oktober 1974 *(sag 82/79)*

1. april 1979 *(sag 146/79)*

indtil dommens fuldbyrdelse, som følge af

manglende anvendelse *(sagerne 81 og 82/79)*

ophævelse *(sag 146/79)*

af det månedlige fradrag for hvert barn, over for hvem der består forsørgerpligt, ved fastsættelsen af den skattepligtige indtægt;

d) tilpligtes sagsøgte at betale renter fra tidspunktet for opkrævningen af det enkelte overskydende skattebeløb, eller renter på 8 % p.a. fra sagens anlæg til betaling sker.

3. Tilpligtes sagsøgte at afholde sagens omkostninger.

Sagsøgte har nedlagt følgende påstand:

— sagsøgte frifindes

— sagsøgerne tilpligtes at afholde sagens omkostninger

— med alle forbehold.

III — Parternes anbringender og argumenter

1. Overtrædelse af artikel 3, stk. 4, andet afsnit i forordning nr. 260/68, overtrædelse af artikel 2, stk. 2, første afsnit og stk. 6 i vedtægtens bilag VII og myndighedsmisbrug

Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen ikke eller ikke længere ved fastsættelsen af deres skattepligtige indtægt har anvendt de månedlige fradrag, der omtales i artikel 3, stk. 4, andet afsnit i forordning nr. 260/68, med henvisning til, at deres ægtefæller modtager børnetilskuddene.

Den eneste betingelse for at få det månedlige fradrag er, at man har mindst et barn, over for hvem man har forsørgerpligt, mens der i artikel 2, stk. 2, første afsnit, i bilag VII står, at der ved børn, over for hvem der består forsørgerpligt, bl.a. forstås tjenestemandens børn, der er født i ægteskab, når de faktisk forsørges af tjenestemanden.

Selv om artikel 2, stk. 6, i vedtægtens bilag VII bestemmer, at der for børn, over for hvem der består forsørgerpligt, kun gives ét børnetilskud, selv om forældrene er ansat i to forskellige institutioner i de tre europæiske Fællesskaber, er dens betydning kun at undgå, at der for det samme barn ydes to børnetillæg, og bestemmelsen har følgelig intet at gøre med begrebet barn, over for hvem der består forsørgerpligt og med fastsættelsen af den skattepligtige indtægt.

Kommissionen har bemærket, at selv om det ikke bestrides, at artikel 2, stk. 6, i bilag VII ikke udtrykkeligt omhandler det pågældende skattefradrag, er det forbud mod dobbeltydelser, som bestem-

melsen indeholder, blot en henvisning til det almindelige princip om forbud mod dobbeltydelser for familietillæg i vedtægtens artikel 67, stk. 2.

Formålet med børnetillægget og med uddannelsestillægget er at bidrage til udgifterne ved uddannelse og underhold af et barn, som tjenestemanden har forsørgerpligt over for. Selv om disse tillæg teknisk udbetales til barnets forældre, er det barnet, som faktisk, om end ikke formelt retligt, er den virkelige modtager. Skattefradraget er i virkeligheden et supplerende børnetillæg i forhold til tillægget i vedtægtens artikel 67, stk. 1. Dette fradrag, som teknisk gives til den lønnede tjenestemand, skal i virkeligheden komme det barn til gode, over for hvem der består forsørgerpligt. Det følger nødvendigvis af det pågældende fradrags art og funktion, at det kun kan tildeles én gang for hvert barn, over for hvem der består forsørgerpligt, selv om forældrene begge er tjenestemænd ved Fællesskaberne. Ordlyden af artikel 3, stk. 4, andet afsnit, i forordning nr. 260/68 bekræfter dette princip, idet det bestemmes, at fradrages ydes »for hvert af den skattepligtiges forsørgelsesberettigede børn«. Kommissionens praksis på dette område følges ligeledes af Fællesskabernes øvrige institutioner.

Sagsøgerne har i deres replik anført, at sagsøgtes adfærd er ulovlig, fordi sagsøgte til ordlyden af artikel 3, stk. 4, andet afsnit i forordning nr. 260/68 har føjet yderligere betingelser, nemlig betingelsen om, at der modtages børnebidrag, og om at der skal være et barn, over for hvem der består forsørgerpligt, hvorved der opnås ret til børnetillæg.

Kommissionens praksis er i øvrigt selvmodsigende. Såfremt det antages, at to tjenestemænd, der er ægtefæller, har et barn, over for hvem der består forsørgerpligt, anvender Kommissionen kun skattefradraget over for den tjenestemand, som modtager børnetillægget hvilket er ensbetydende med, at retten til fradraget er knyttet til modtagelsen af tillægget, og så meget desto mere med, at retten til tillægget anses for en nødvendig (men ikke tilstrækkelig) betingelse. Til gengæld giver Kommissionen fradraget til den tjenestemand, som har et barn, der ikke giver ret til tillægget, og som følgelig så meget desto mindre modtager det.

Lovbestemmelserne er imidlertid klare: artikel 2, stk. 6, i bilag VII nævner skattefradraget; artikel 3, stk. 4 i forordning nr. 260/68 giver et fradrag for hver af den skattepligtiges forsørgelsesberettigede børn, og vedtægtens artikel 67, stk. 1, nævner ikke skattefradraget. Sagsøgtes opfattelse er følgelig lovstridig.

Desuden tager denne opfattelse ikke hensyn til det skatteretlige princip, hvorefter fortolkningen i tvivlstilfælde skal være den for den skattepligtige gunstigste. Sagsøgte har også overset, at det fælles skattesystem er et system med individuel beskatning, hvilket udelukker, at der kan tages hensyn til ægtefællens eller den samlede families skattemæssige situation. Skattefradraget er ikke et tillæg, men er underkastet særlige regler.

Såfremt sagsøgtes ræsonnement forkastes, vil man dermed nå frem til, at

reglen om forbud mod dobbeltydelser vedrørende familietillæg har til logisk følge, at der er pligt til at give oplysning om tillæg af samme art, som udbetales fra anden side. Der er imidlertid ingen pligt til at opgive skattefradrag ydet fra anden side, især det skattefradrag, som gælder til fordel for den ægtefælle, der ikke er tjenestemand. Dermed fører sagsøgtes ordning til den ulogiske situation, at der for en familie, hvor begge ægtefæller er tjenestemænd, kun foretages et skattefradrag for hvert forsørgelsesberettiget barn, mens der for en familie, der består af en tjenestemand og en ikke-tjenestemand, kan være tale om to skattefradrag for hvert forsørgelsesberettiget barn.

Hvad angår ordningens fornuftsmæssighed, finder sagsøgerne det logisk, at der, fra det øjeblik forældrene i fællesskab underholder et barn, tages hensyn hertil, ikke blot for den enes vedkommende, men for begges vedkommende, ved fastsættelsen af den skattepligtige indtægt.

Sagsøgte har heroverfor anført, at den omstændighed, at betingelserne for anvendelse af skattefradraget er mere lempelige end betingelserne for ydelser af børnetillæg, på ingen måde kan gøre sagsøgtes fortolkning ulovlig.

Administrationens praksis er ikke selvmodsigende. Den omstændighed, at skattefradraget anvendes på den af ægtefællerne, som modtager børnetillægget, er en begunstigende foranstaltning, idet dette tillæg tildeles den ægtefælle, som oppebærer den højeste løn.

En eksegetisk fortolkning gør det muligt at konstatere, at artikel 3, stk. 4, andet afsnit i forordning nr. 260/68 lægger vægten på den udgift, som hvert barn repræsenterer. Det fremgår heraf, at fradraget tildeles afhængigt af, om der er et forsørgelsesberettiget barn, uden at det er nødvendigt at tage hensyn til, om dette barn forsørges af en eller flere personer, som er skattepligtige over for Fællesskabet.

Sagsøgte anser sig i øvrigt ikke for bundet af det af sagsøgerne påberåbte skatteretlige princip. Den omstændighed, at to gifte tjenestemænd særbeskattes, forhindrer på ingen måde, at der kun bør ske fradrag én gang for hvert barn. Et forsørgelsesberettiget barn kan kun være det én gang, hvad enten det fuldstændigt forsørges af en af sine forældre eller delvis forsørges af såvel sin far som sin mor, men under alle omstændigheder kan det aldrig forsørges fuldstændigt af begge forældre på én gang.

Sagsøgtes opfattelse svarer fuldstændigt til den praksis, der følges i medlemsstaterne, hvis fremgangsmåder ved tildeling af en skattelettelse til skattepligtige, som har forsørgelsesberettigede børn, ganske vist er forskellige, men hvor begunstigelsen overalt kun tildeles én gang for hvert forsørgelsesberettiget barn — hvad enten ægtefællerne beskattes særskilt eller ej.

2. *Overtrædelse af retlige principper og retsregler, bl.a. lighedsprincippet, princippet om en retfærdig fordeling af rettigheder og pligter, billighedsprincippet og det princip, hvorefter en tjenestegrens fejl pådrager administrationen ansvar og giver ret til erstatning, som kan være i naturalier, for det lidte tab*

Sagsøgerne har henvist til, at Kommissionen systematisk anvender skattefradraget på en tjenestemand, som har et

forsørgelsesberettiget barn, og hvis ægtefælle arbejder uden for Fællesskabet, selv om ægtefællen har ret til et sådant fradrag. Principperne om ligebehandling, billighed og en retfærdig fordeling af rettigheder og pligter er følgelig overtrådt i det omfang, den anfægtede praksis har til følge — idet alle forsørgelsesforpligtelser i øvrigt er ens — at to lønninger beskattes forskelligt, alt efter om en tjenestemands ægtefælle selv er ansat ved Fællesskaberne eller arbejder uden for disse.

En passende erstatning i dette tilfælde vil være tilbagebetaling af den således overskydende skat med renter.

Sagsøgte mener, at det ikke drejer sig om at sammenligne sagsøgernes situation med situationen for en fiktiv tjenestemand, som befinder sig i en situation, der kan sammenlignes med deres, men hvis ægtefælle arbejder uden for Fællesskaberne. En sådan sammenligning ville inddrage et element, som administrationen ikke har nogen indflydelse på, nemlig en eventuel ordning i national ret, som kan sammenlignes med den ved forordning nr. 260/68 indførte ordning. Kravet om ligebehandling er opfyldt fra det øjeblik, hvor dets overholdelse er sikret i de af fællesskabslovgiver udstedte regler, uden at det kræves, og uden at det for øvrigt er muligt, at der tages hensyn til omstændigheder uden for disse regler, som f.eks. det sted, hvor tjenestemanden bruger sin løn, eller de nationale skatteregler, som gælder for tjenestemandens ægtefælles løn.

For at der skal være tale om forskelsbehandling, kræves det yderligere, at identiske eller sammenlignelige forhold behandles forskelligt. I det foreliggende tilfælde skal sammenligningen imidlertid ikke gælde sagsøgernes skattemæssige situation i forhold til den situation, de ville være i, såfremt deres ægtefælle arbejdede uden for Fællesskaberne, men derimod sagsøgernes og deres ægtefællers samlede økonomiske situation i forhold til deres situation, såfremt de sidstnævnte ikke var ansat i Fællesskaberne (jf. dommen i sag 6/60, Humblet, Sml. 1954-1964, s. 207; org.ref.: Recueil 1960, s. 1125).

Kommissionen mener, at dens eventuelt urigtige fortolkning af de pågældende bestemmelser ikke er en tjenestefejl, som kan medføre tilkendelse af erstatning. Da dommen i sag 23/69 (Fiehn, Sml. 1970, s. 95; org.ref.: Recueil, s. 547) viser, at »bortset fra undtagelsestilfælde er en forkert fortolkning principielt ikke i sig selv en tjenstlig fejl«. Sagsøgerne har ikke godtgjort, at der foreligger exceptionelle omstændigheder. Dommen i sag 106/76 (Gelders-Deboeck, Sml. 1977, s. 1623) viser, at »Kommissionen bør... ikke tilpligtes at betale sagsøgeren de krævede beløb, idet annullationen af den påklagede afgørelse i sig selv medfører, at Kommissionen skal træffe en fornyet afgørelse i henhold til den afsagte dom.«

Sagsøgerne har i deres replik anført, at det fremgår af vedtægten, at ethvert forbud mod dobbeltydelser er suppleret af en forpligtelse til at oplyse, hvilke ydelser man modtager fra anden side. Sagsøgtes system forkastes ved selve den opfattelse, som sagsøgte principalt har

fremsat, da man for at overholde de deri nævnte retlige principper netop må tage hensyn til ydelser af samme art fra anden side, altså til ydre momenter, selv hvis der ikke findes nogen bestemmelse herom.

Sagsøgerne har gjort gældende, at såfremt man tilslutter sig Kommissionens ræsonnement vedrørende det første anbringende, som Kommissionen har glemt vedrørende det andet anbringende, er der tale om forskelsbehandling, idet et barn af et tjenestemandsægtepar altid kun får ét skattefradrag, mens et barn af en tjenestemand og en person, som arbejder uden for Fællesskaberne, kan få to skattelettelser.

Den ulovlige praksis anvendes ikke ensartet over for alle, men kun over for den tjenestemand, hvis ægtefælle ligeledes er tjenestemand. Såfremt en ulovlig praksis ikke i sig selv er en fejl, er den det, når den som i det foreliggende tilfælde er skønsmæssig (intet objektivt kriterium), usammenhængende (forbud mod dobbeltydelser uden den tilsvarende forpligtelse) og et udtryk for forskelsbehandling.

Sagsøgerne overlader det til Domstolen at træffe afgørelse om deres krav om, at Kommissionen dømmes til betaling af de beløb, der svarer til overskydende skat, i det omfang, genstanden for dette krav kan fremstå som en følge af annullationen af de trufne afgørelser, men fastholder princippet om, at sagsøgte dømmes til at betale morarenter, da det ikke nødvendigvis følger af denne annullation, at de skal betales. Når der er tale om en fejl, skal der betales morarenter fra datoen for hver urigtig opkrævning af skat (dommen i sag 155/76, Leonardini, Sml. 1978, s. 735).

Kommissionen har heroverfor anført, at anvendelse af to skattefradrag for hvert forsørgelsesberettiget barn, når dettes forældre begge er ansat i Fællesskaberne, i sig selv vil være en kilde til forskelsbehandling. To ægtefæller, der begge er tjenestemænd i Fællesskaberne, vil således få to fradrag, mens den tjenestemand, hvis ægtefælle ikke har erhvervsarbejde, kun kan få et. Det er klart, at en sådan forskellig behandling ikke kan forsvares, når henses til den nøje forbindelse mellem skattefradraget og den omstændighed, at der er et forsørgelsesberettiget barn, og den vil følgelig være udtryk for forskelsbehandling.

Leonardini-dommen kan ikke give nogen løsning, da Kommissionen blev dømt til betaling af morarenter »under hensyn til den betydelige forsinkelse, hvormed behandlingen af ulykkens følger blev afviklet«, hvilket blev bedømt som en fejl. Dette tilfælde er helt forskelligt fra det tilfælde, som gav anledning til Fiehn-dommen og fra det tilfælde, der er tale om i den foreliggende sag.

Sagsøgerne ved advokat Edmond Lebrun, Bruxelles, og EF-Kommissionen ved advokat Daniel Jacob, Bruxelles, har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 22. maj 1980.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 19. juni 1980.

Præmisser

1 Ved stævninger indleveret til Domstolens justitskontor henholdsvis den 22. maj, den 23. maj og den 20. september 1979 har sagsøgerne, som er tjenestemænd ved Kommissionen, i det væsentlige nedlagt påstand om, at der tilkendes dem ret til det månedlige fradrag svarende til det dobbelte af børnetilskuddet.

2 Artikel 3, stk. 4, andet afsnit, i Rådets forordning nr. 260/68 af 29. februar 1968 om fastlæggelse af betingelserne for og fremgangsmåden ved opkrævning af skat til De europæiske Fællesskaber (EFT 1968 I, s. 37) bestemmer følgende:

»For hvert af den skattepligtiges forsørgelsesberettigede børn samt for hver person, der i henhold til artikel 2, stk. 4, i bilag VII til vedtægten for De europæiske Fællesskabers tjenestemænd ligestilles med et sådant, fratrækkes der yderligere et beløb, der er dobbelt så stort som børnetilskuddet.«

3 Artikel 2 i vedtægtens bilag VII bestemmer følgende:

»1. Tjenestemanden skal ... for hvert barn, han har forsørgerpligt over for, have et børnetilskud ...

2. Ved børn, over for hvem der består forsørgerpligt, forstås børn, der er født i ægteskab, uden for ægteskab eller er adopteret af tjenestemanden eller dennes ægtefælle, når de faktisk forsørges af tjenestemanden.

...

6. For børn, over for hvem der efter denne artikel består forsørgerpligt, gives kun ét børnetilskud, selv om forældrene er ansat i to forskellige institutioner i de tre europæiske Fællesskaber.«

4 Familien Allo har to børn, som er født henholdsvis i 1967 og i 1974. Familien Campogrande har tre børn, som er født henholdsvis i 1966, 1967 og 1968.

5 Den 24. oktober 1978 indgav Sorasio-Allo klage over, at der ikke var taget hensyn til hendes familiemæssige forpligtelser ved fastsættelsen af den skattepligtige indtægt, som anvendes ved beregningen af den skat, hun skal betale. Aimo-Campogrande indgav den 30. oktober 1978 en tilsvarende klage. Disse klager er forblevet ubesvaret, hvilket er beklageligt.

6 Fra Allo's tiltræden og indtil maj 1979 er hans skattepligtige indtægt altid blevet fratrukket de månedlige fradrag for to børn, over for hvem han har forsørgerpligt. Efter hans ægtefælles forfremmelse til lønklasse A 5 blev fradraget tildelt denne og ikke længere Allo. Den 16. maj 1979 indgav Allo klage over afgørelsen om ophævelsen af de månedlige fradrag for hans forsørgelsesberettigede børn, og denne klage forblev ligeledes ubesvaret.

7 Sagsøgernes første anbringende er, at Kommissionen ved at nægte dem det månedlige skattefradrag har overtrådt artikel 3, stk. 4, andet afsnit i forordning nr. 260/68. De anfører, at retten til det pågældende fradrag alene er betinget af, at man har mindst et forsørgelsesberettiget barn, mens det i artikel 2, stk. 2, første afsnit i vedtægtens bilag VII anføres, at der ved børn, over for hvem der består forsørgerpligt, bl.a. forstås børn, der er født i ægteskab, når de faktisk forsørges af tjenestemanden. Artikel 2, stk. 6, i vedtægtens bilag VII, som bestemmer, at børn, over for hvem der består forsørgerpligt, kun giver ret til ét børnetilskud, selv om forældrene er ansat i to forskellige institutioner i Fællesskaberne, har intet at gøre med begrebet forsørgelsesberettiget barn og med fastsættelsen af den skattepligtige indtægt.

8 Kommissionen har anført, at skattefradraget i virkeligheden er et supplerende børnetilskud udover det i vedtægtens artikel 67, stk. 1, nævnte. Dette fradrag, som teknisk tildeles tjenestemanden, som oppebærer lønnen, skal i virkeligheden komme det forsørgelsesberettigede barn til gode. Det følger nødvendigvis af fradragets art og funktion, at det kun kan tildeles én gang for hvert forsørgelsesberettiget barn, selv om begge barnets forældre er ansat ved De europæiske Fællesskaber.

9 Sagsøgernes andet anbringende er, at Kommissionen har overtrådt retlige principper og retsregler, især lighedsprincipper, principper om en retfærdig fordeling af rettigheder og pligter og billighedsprincipper. Kommissionen anvender systematisk det månedlige fradrag over for den tjenestemand, som har mindst et forsørgelsesberettiget barn, og hvis ægtefælle arbejder uden for Fællesskabets institutioner, og altså selv om ægtefællen modtager børnetilskud, som skal fratrækkes de børnetilskud, der tildeles tjenestemanden, og som endog kan reducere disse til nul, og uden at tage hensyn til de skattefradrag i henhold til den nationale skattelovgivning, som denne ægtefælle får, ligeledes på grund af det forsørgelsesberettigede barn.

10 Det er følgelig efter sagsøgernes opfattelse i strid med ligebehandlingsprincipper, billighedsprincipper og principper om en retfærdig fordeling af rettigheder og pligter ikke at anvende dette fradrag over for en tjenestemand, som har mindst et forsørgelsesberettiget barn, men hvis ægtefælle ligeledes er tjenestemand, og når det er denne, som på grund af forbudet mod dobbeltydelser i artikel 2, stk. 6, i vedtægtens bilag VII modtager børnetilskuddet.

11 Den kritiserede praksis fører ifølge sagsøgerne til, at to lønninger alt andet lige beskattes forskelligt, alene fordi der kun gives børnetilskud til den ene og ikke til den anden, og at en tjenestemand, blot fordi hans ægtefælle også er tjenestemand, betaler en betydeligt højere skat end en kollega, som får samme løn, og som har de samme familiemæssige forpligtelser som denne, men hvis ægtefælle arbejder uden for Fællesskabets institutioner.

12 Kommissioner har svaret, at det ikke i det foreliggende tilfælde drejer sig om at sammenligne sagsøgernes situation med situationen for en fiktiv tjenestemand, som befinder sig i en sammenlignelig situation, men hvis ægtefælle arbejder uden for Fællesskabets institutioner. Kravet om ligebehandling er opfyldt fra det øjeblik, hvor dets overholdelse er sikret i de af fællesskabslovgiver udstedte regler, uden at der hverken kan eller skal tages hensyn til momenter uden for disse regler, som f.eks. det sted, tjenestemanden bruger

sin løn, eller den nationale skattelovgivning, som gælder for tjenestemandens ægtefælles løn.

13 Sagsøgerne har bestridt Kommissionens opfattelse og gjort gældende, at fællesskabsreglerne vedrørende børnetilskud bestemmer, at tjenestemanden har pligt til at give oplysning om ydelser af samme art, som udbetales fra anden side, idet de skal fratrækkes de ydelser, der udbetales i henhold til artikel 1, 2 og 3 i vedtægtens bilag VII. Derimod findes der ikke en sådan bestemmelse for det skattemæssige fradrag, som tjenestemandens ægtefælle får fra anden side, og følgelig fratrækkes det skattemæssige fradrag for en tjenestemands ægtefælle, som arbejder uden for Fællesskabets institutioner, ikke tjenestemandens fradrag. Dette er forskelsbehandling og følgelig ulovligt.

14 »Kommissionen kan ikke anerkende sagsøgernes opfattelse. Børnetilskuddet udbetales månedligt ligesom de familieydelser, der udbetales i de forskellige medlemsstater, og fællesskabsreglen om forbud mod dobbeltydelser giver ikke anledning til praktiske vanskeligheder i Kommissionens administration. Derimod tildeles Fællesskabernes skattemæssige fradrag månedligt, skønt skattefradraget for forsørgelsesberettigede børn i medlemsstaterne beregnes på årsbasis. Da det fradrag, som gives af medlemsstaterne, beregnes efter forskellige nationale regler om indkomstskat, er det ikke muligt for fællesskabsadministrationen at beregne dets skattemæssige indflydelse på den skattepligtige indtægt.

15 En undersøgelse af sagsøgernes anbringender fører til, at de må forkastes. Selv om de gældende bestemmelser ikke udtrykkeligt udelukker, at fradraget tildeles hver af to ægtefæller, som er tjenestemænd ved Fællesskaberne, er en sådan udelukkelse imidlertid i overensstemmelse med ordningens formål og opbygning. Skattefradraget for forsørgelsesberettigede børn har kun mening, hvis det gives af sociale grunde, som står i forbindelse med barnets eksistens og omkostningerne ved dets underhold. Artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 260/68 bestemmer, at børnetilskud fratrækkes beskatningsgrundlaget ved beregningen af skatten. Stk. 4, andet afsnit, som bestemmer, at der for hvert

forsørgelsesberettiget barn fratrækkes et »yderligere« beløb, der er dobbelt så stort som børnetilskuddet, skal læses i denne sammenhæng.

16 Der er ikke bestridt, at et barn, over for hvem der består forsørgerpligt, i henhold til artikel 2, stk. 6, i vedtægtens bilag VII kun giver ret til ét børnetilskud, selv om forældrene er ansat i to forskellige institutioner i Fællesskaberne. Samme artikels stk. 2 bestemmer, at der ved børn, over for hvem der består forsørgerpligt, forstås tjenestemandens eller dennes ægtefælles børn, når de faktisk forsørges af tjenestemanden. Det kan ikke antages, at et barn faktisk kan forsørges samtidigt af begge sine forældre. Under disse omstændigheder anvender institutionerne, når begge forældre er tjenestemænd, bestemmelserne i bilagets artikel 1, stk. 4, analogt, idet det heri bestemmes, at når to ægtefæller, som er ansat i Fællesskabernes tjeneste, i henhold til bestemmelserne i samme artikel begge har ret til husstandstillæg, udbetales dette kun til den ægtefælle, der har den højeste grundløn. Fra datoen for fru Sorasio-Allo's forfremmelse er børnetilskuddet ved analog anvendelse af denne bestemmelse blevet udbetalt til hende og ikke længere til hendes ægtefælle.

17 Kommissionen har med rette anført, at et barn efter artikel 3, stk. 4, andet afsnit, ikke kan anses for faktisk at blive forsørget af hver af sine forældre, hvorfor barnet kun giver ret til et »yderligere« fradrag i henhold til vedtægtens bilag VII og artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 260/68, når det giver ret til et enkelt børnetilskud i henhold til disse bestemmelser.

18 Hvad angår den påstående krænkelse af lighedsprincippet, er Fællesskabernes skattemæssige ordning en autonom ordning, som gælder uafhængigt af de nationale ordninger, og Kommissionen har med rette anført, at de hypotetiske situationer, som sagsøgerne har omtalt, ikke er sammenlignelige. Lighedsprincippet kræver ikke, at der skal tages hensyn til eventuelle uligheder, som kan vise sig, fordi fællesskabsordningen og den nationale ordning delvis overlapper hinanden.

19 Det følger heraf, at sagsøgte må frifindes.

Sagens omkostninger

20 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Da sagsøgerne har tabt sagen, tilpligtes de at afholde omkostningerne. Ifølge procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de af dem afholdte udgifter ved sager anlagt af Fællesskabets ansatte.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. **Sagsøgte frifindes.**

2. **Hver part bærer sine omkostninger.**

Koopmans O'Keeffe Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. november 1980.

A. Van Houtte
Justitssekretær

T. Koopmans
Formand for første afdeling